

Plugor Magor „fekete” versei elé

Ki hinné, hogy a Babits Mihály rádöbbenését követő közel nyolc évtized egy pillanatában egy szerelmes ifjú költőben is felvillan a fölismerés arról, hogy fekete az anyag rejtett lelke? S a *Csongor és Tünde* megjelenése után mintegy százhatvan életet-irodalmat próbáló esztendővel visszhangozzék az egyetemessé mélyülő éjszakából a dal: *ébren maga van csak az egy szerelem? Plugor Magor* verseit (mit verseit! ómódián: költeményeit!) olvasva szüntelenül szemrevételeznünk kell: omló-bomló világok-értékek sötétjéből feszes forma világlik elő; folklorisztikus mélységek komor üzenetében a gyarlón emberi gesztus, a szüntelenül ismétlődő érzelmi regény (a megcsalatottság, a hívtelenség és a visszatérés-visszagondolás) mutathatja az utat az el nem érhető, de a távolban mégis valahol létező harmónia felé. S ha összeszakad ég és föld, ha mondatok hullnak darabjaikra, ha ráolvasásszerű, mondókákat idéző igézetek ejtik is foglyul a szóval, fogalmazással kísérletezőket, a kidolgozottság, a bibelődés a külső formával belső elszántság, szűnni nem képes remény tanúbizonysága: értelmes cselekedet a versszerzés. *Értelmes*; és méltó a világot, világunkat „belakni” készülőhöz; vagy tán nem is pusztán értelmes tett, hanem az *értelmezés* ígérését sugárzó beszéd-aktus. Ráolvasások, mondókák, ismét összerakott, szonettbe szorított kapcsolatok hirdethetik: a tapasztalat meg a vágy, a felejtett kulturális hagyomány és az eszméltető, jóllehet, egyre meszebbre tűnő táj, a „könyvek könyve” kőtáblákra vésett igéi és kíméletlenül törtető korunk egységbe foghatók, együtt szemlélhetőek, s ezáltal „királyi titkuk” megközelíthető, ha a vers egyszerre harmónia és diszharmónia, tétováság és bizonyosság, tépott előadás és szikár forma. *Plugor Magor* verseit már csak ezért (is) ajánlom az olvasók figyelmébe; mindenkiébe, aki vele együtt hiszi: a néven nevezés, a dolgok szimbolikus rendjébe illesztés verseiből igazi, teljesedő élet (és irodalom) tárul föl.

Fried István

PLUGOR MAGOR

Fekete versek

1.

*talán a napfény
arany fölött bádog
régi toronyra
sugár szöggel rávont
szószék hol ígét –
és hogyha nem lenne
galamb szemébe –
Tamást is hirdetnék*